

Mediaberichten

Bij dit nummer

Fictie volwassenen

- *Otto de Kat: Het uur van de olifant.* Recentelijk zijn er diverse publicaties verschenen die het Nederlandse koloniale verleden in Nederlands-Indië belichten en duidelijk maken dat dit verleden minder fraai was dan de overheid altijd deed voorkomen. De meeste aandacht gaat daarbij uit naar de periode rond de Tweede Wereldoorlog en met name wat wel de 'politioele acties' werden genoemd. Maar ook ver daarvoor was er sprake van uitbuiting en excessen, waarop o.a. door schrijvers werd gewezen. Denk o.a. aan 'Max Havelaar' van Multatuli. In 'Het uur van de olifant' gaat het over de (vuile) oorlog in Atjeh (1873-1914), waarin de Nederlanders veel slachtoffers maakten. Twee oud-KNIL-officieren ontmoeten elkaar na die oorlog in Nederland en die ontmoeting wakkert de nachtmerries van de een en de woede van de ander aan. Onze recensent: 'In zijn verhaal weet Otto de Kat (pseudoniem van Jan Geurt Gaarlandt) een ongemakkelijke geschiedenis onder de aandacht te brengen, waarbij ook aandacht wordt gegeven aan Tjoet Nja Dinh, de vrouw die het Atjehs verzet jarenlang onverschrokken wist te leiden.'
- *Seishu Hase: De jongen en de hond.* De Japanse auteur (1965) debuteerde in 1996 en dat debuut werd bekroond met de Eiji Yoshikawa debutantenprijs. Enkele van zijn volgende boeken haalden de shortlist van de Naoki-prijs, die hij uiteindelijk won met 'De jongen en de hond'. Dit verhaal, het eerste van Hase dat in het Nederlands is vertaald, speelt zich een halfjaar na de tsunami en de ramp in de kerncentrale van Fukushima (2011) af. Het gaat over de zwerfhond Tamon die onderweg is naar het zuidelijke eiland Kyushu en onderweg steeds een periode bij een aantal uiteenlopende mensen verblijft, op wie de hond steeds een positieve uitwerking heeft. Onze recensent: 'Alle tijdelijke baasjes zijn verwonderd over de geborgenheid en liefde die

Tamon hen geeft. Ze beseffen dat het om een bijzonder dier gaat. De roman is episodisch opgebouwd. Maar Tamon komt steeds dichterbij zijn eindbestemming: het zuiden van Japan. Daar wacht de lezer op het einde van het werk een verrassing'.

Non-fictie volwassenen

- *Pien van der Hoeven: Spoken.* Sinds het gebruik van social media een hoge vlucht heeft genomen, is ook nepnieuws steeds nadrukkelijker in het nieuws gekomen. Donald Trump zette dit fenomeen vervolgens nog meer in de schijnwerpers, waarna de complotdenkers en 'coronawaanzinnigen' het stokje van hem overnamen. Maar nepnieuws is van alle tijden, vergelijk wat Poetin de Russen vertelt over de oorlog in Oekraïne en wat de Nederlandse regering destijds de Nederlanders vertelde over de koloniale oorlog en onderdrukking in Indonesië. Ook de Amerikanen hebben er een handje van, zoals duidelijk wordt in dit boek over de rol van nepnieuws in de Amerikaanse oorlogen in Vietnam en in de Golfoorlog. Onze recensent: 'Wat dit boek duidelijk maakt, is dat het eerste slachtoffer van elke oorlog de waarheid is. Het maakt je bewust van de mechanismes die in de nieuwsvoorziening gaan spelen op het moment dat een oorlog zich aandient. Voor de poortwachtersfunctie van de pers moet deze ter plekke aanwezig zijn, zonder afhankelijk te zijn van regering en krijgsmacht. Het is ook lastig om observaties die zich slecht verdragen met de maatschappelijke consensus onder de aandacht van het grote publiek te krijgen, dat graag bediend wil worden met spectaculair beeldmateriaal en niet geconfronteerd wil worden met de gruwelijke werkelijkheid. (...) De auteur is er goed in geslaagd om te beschrijven hoe hardnekkig nepnieuws overeind bleef in de Amerikaanse oorlogen in Vietnam en de Golf.'

- Janne Janssens: *Het begin van mijn leven was toen ik nog niet bestond*. Terwijl het nieuws wordt gedomineerd door de oorlog in Oekraïne, bereidt Nederland zich voor op de komst van vluchtelingen als gevolg daarvan. Vluchtelingen die gelukkig met open armen ontvangen lijken te zullen worden. Dat is niet altijd evident voor vluchtelingen uit andere landen, bijvoorbeeld Syrië, Afghanistan en Eritrea, hoewel de oorlogssituatie in hun thuislanden en hun ervaringsverhalen niet minder ernstig zijn. In dit boek doen twee meiden van 16 jaar, de een uit Afghanistan de ander uit Eritrea, die na een hachelijke vluchtreis België wisten te bereiken, hun verhaal. Onze recensent: 'Het resultaat is een aangrijpend, wonderschoon, indringend, poëtisch verhaal in eenvoudige woorden en korte trefzekere zinnen waar emoties als bitterheid, angst, verdriet en tederheid vanaf spatten.'
- Metske Steensma: *Meer dan elektriciteit en waterstof*. Klimaatveranderingen dwingen de mens, teneinde het voortbestaan van de mens op onze planeet mogelijk te houden, tot ingrijpende maatregelen op diverse terreinen. Een daarvan is de energievoorziening, waarbij de energietransitie - het stoppen van het gebruik van fossiele brandstoffen - een van de belangrijke opdrachten is. Dit boek schetst een beeld van de keuzes die in Nederland moeten worden gemaakt. Onze recensent: 'De schrijver, chemisch technoloog Metske Steensma, laat zien wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van de noodzakelijke en onvermijdelijke energietransitie. (...) Het is een bijzonder verhaal met veel informatie en gegevens over de verwachte energievoorziening in 2050!'
- Andries Visser: *Drijfveren*. Waarom doen mensen wat ze doen? Welke motieven of drijfveren liggen ten grondslag aan hun gedrag en de keuzes die ze maken? Veel filosofen en andere denkers hebben zich over die vragen gebogen. De Deense filosoof Kierkegaard (1813-1855) is een van hen. Hij benaderde deze vragen vanuit zijn ideeën over de rol van angst, liefde, vertwijfeling en geloof (of vertrouwen). Onze recensent: 'In dit boek brengt Visser Kierkegaard diepgaand in gesprek met de lezer van vandaag zoals weinig boeken dat doen. Visser schrijft erg goed, de tekst leest soepel, vermoedelijk omdat hij de gewoonte heeft zijn teksten aan zijn vrouw voor te lezen. Diepgravende psychologische en filosofische bespiegelingen, om heerlijk lang op te kauwen. Schitterend boek dat Kierkegaard actueel maakt voor hedendaagse lezers, geschikt voor een publiek van liefhebbers van filosofische reflectie.'

Dvd (volwassenen)

- Jeroen Perceval: *Dealer*. Onze zuiderburen timmeren de afgelopen jaren flink aan de weg met opvallend veel films met sociale thema's, denk aan: 'Girl' (Lukas Dhont, 2018, over een 15-jarige, die is geboren in een mannelijk lichaam, maar zich vrouw voelt), 'Cool Abdoul' (Jonas Baeckeland, 2021, over een bokser die foute keuzes maakt en in de criminaliteit terecht komt), 'Red Sandra' (Jan Verheyen, 2021, over de strijd van ouders van een kind met een ernstige, zeldzame ziekte tegen de farmaceut die het medicijn daartegen niet wil verstrekken) en 'Un monde' (Laura Wandel, 2021, over pesten op de basisschool). Daar zitten opvallend veel debuten tussen en veel films gaan over kinderen. Ook 'Dealer', over een 14-jarige die in een tehuis voor jongeren met een moeilijke thuissituatie woont en drugs dealt, is een debuut, van Jeroen Perceval, die als acteur o.a. was te zien in 'Rundskop', 'Borgman' en 'De Oost'. De recensenten zijn lovend. Elien Valcke (geekster.be 10-11-'21): 'absoluut geweldige acteerprestaties' (3 sterren). Erik Stockman (Humo 8-11-'21): 'keihard, nietsontziend, onverbiddelijk, en van een in de Vlaamse cinema zelden geziene rauwheid' (3,5 sterren). Lieven Trio (De Morgen 9-11-'21): 'schittert tussen hoop en wanhoop (...) Perceval verplicht je om na te denken over de kwetsbaarheid van kinderen, en de verantwoordelijkheid die we allemaal dragen om een wereld te bouwen waarin zij kunnen floreren' (4 sterren).

Bibliografische berichten

Deze a.i.-week 14, 2022 bevat geen bibliografische berichten.